

Individuele minors aan de Universiteit Twente

18 april 2011 / Martin Beusekamp

Inleiding

Dit is een aangepaste versie van de regeling "Individuele van minors aan de Universiteit Twente" van 7 augustus 2002. De wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke versie zijn voortgekomen uit recente ontwikkelingen op minorgebied, het opbouwen van ervaring met de regeling en voortschrijdend inzicht. Voor de herkenbaarheid van de wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke versie zijn deze in rood opgenomen. De oorspronkelijke versie van de regeling is voor belangstellenden op te vragen bij de centrale coördinator Major-minor.

Deze regeling bevat de relevante aspecten van individuele minors. Het gaat daarbij zowel om beleidsmatige als om organisatorische en praktische aspecten. Deze regeling sluit aan bij de regeling "Soorten minors".

Waarom individuele minors?

In het Major-minorconcept van de Universiteit Twente bestaan er naast geïnstitutionaliseerde minors ook individuele minors¹. Het begrip individuele minor is een verzamelnaam voor alle minors die geen geïnstitutionaliseerde minor zijn. Het gaat hier om de volgende typen minors.

- Internationale minors, waarbij een gedeelte van de beoogde paradigmaverschuiving wordt ingevuld door een cultuurverschuiving en het onderwerp van de minor dus dichterbij het eigen vakgebied mag liggen dan in een minor die binnen de UT wordt uitgevoerd.
- Vrije minors, waarbij een student naar eigen inzicht en in overleg met een studieadviseur en/of een vakdocent een minor samenstelt en ter goedkeuring voorlegt aan de examencommissie van de eigen opleiding.
- Leerstoelminors, een soort stage bij een leerstoel van een andere faculteit².

Individuele minors bestaan en zullen blijven bestaan om de volgende redenen.

- Individuele minors passen goed in het Major-minorconcept van de Universiteit Twente.
- Er is afgesproken dat er individuele minors zullen bestaan.

¹ Zie de door de Centrale Commissie Onderwijs (CCO) aangenomen regeling "Soorten minors", die in de praktijk dienst doet als een soort "grondwet" voor de minororganisatie.

² Deze komen in de praktijk niet of nauwelijks voor.

- Individuele minors zijn een invulling van de wettelijke vastgelegde mogelijkheid voor studenten om zelf een keuzeprogramma samen te stellen.³ Studenten kunnen dus altijd het recht afdwingen een eigen minorvoorstel in te dienen.

Waarom dit document?

Onder de studenten blijkt er behoefte aan individuele minors te bestaan, in ieder geval aan internationale minors en vrije minors. De procedures om tot een individuele minor te komen spelen zich geheel binnen een opleiding af: een student toont belangstelling voor een voorgevulde internationale minor van zijn/haar eigen opleiding of doet aan zijn/haar eigen examencommissie een voorstel voor een vrije minor of leerstoelminor.

Tot de invoering van deze regeling was er geen overzicht of centrale regie, iedere opleiding bepaalde zelf hoe deze procedures worden vormgegeven.

De doelen van **deze regeling** zijn de volgende.

- Uniformeren van de processen voor individuele minors.
Het is niet zinvol om processen met identieke bedoelingen in verschillende opleidingen verschillend uit te voeren.
- Stroomlijnen van de processen voor individuele minors.
Het is efficiëntieverhogend om gemeenschappelijke procedurebeschrijvingen, formulieren, etc. centraal te genereren en bij te houden.
- Overzicht krijgen over individuele minors.
Het is nuttig op instellingsniveau overzicht te krijgen en te houden over aantal en aard van de gevolgde individuele minors.
- Administratieve standaarden voor individuele minors voorschrijven.
Met een vastgelegd stramien voor de administratie van individuele minors is een overzicht van de stand van zaken makkelijker te genereren, kunnen BOZ's en anderen elkaars gegevens makkelijker gebruiken, worden doublures in BOZ-werk voorkomen, etc.

Hoeveel individuele minors?

Het aanbod aan geïstitutionaliseerde minors van de Universiteit Twente is relatief groot en veelzijdig. Studenten worden geacht en gestimuleerd om in eerste instantie een keuze te maken uit het aanbod aan geïstitutionaliseerde minors. Alleen indien een student aannemelijk kan maken nadrukkelijk gebaat te zijn bij het inrichten van een vrije minor **kan** hiervoor toestemming worden verleend. Het is dus **nadrukkelijk** niet de bedoeling dat studenten te pas en te onpas licht afwijkende varianten op geïstitutionaliseerde minors als vrije minor aan hun examencommissies voorstellen.

De Stuurgroep Bachelor-Master / Major-minor, **die beleidsmatig verantwoordelijk was voor de inrichting van de minororganisatie**, heeft uitgesproken dat een aandeel van meer dan een kwart individuele minors binnen alle gekozen minors moet worden opgevat als een signaal dat er duidelijk iets mis is met het aanbod aan geïstitutionaliseerde minors. **In de praktijk blijft het aandeel aan individuele minors hier ruim onder.**

³ Zie artikel 7.3.d van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW).

Organisatorische procedures

Om de procedures rond individuele minors te uniformeren en te stroomlijnen wordt voor de *vrije minors* het volgende protocol gehanteerd.

1. Iedere opleiding wijst een **contactpersoon** binnen de opleiding aan als 'loket' waar een student met plannen voor een vrije minor zich kan melden. Dat zou bijvoorbeeld de opleidingscoördinator, de stagecoördinator of **een** studie-adviseur kunnen zijn. De namen van de **contactpersonen** worden door de opleidingen aan de eigen studenten bekend gemaakt en staan ook op de Major-minorwebsite.⁴
2. De **contactpersoon** bespreekt met de student de wenselijkheid om inderdaad een vrije minor te volgen. Hij wijst daarbij op het feit dat voor een vrije minor apart toestemming moet worden verkregen **van de examencommissie van de eigen opleiding van de student** en dat de kwaliteit van de minor moeilijker te garanderen is dan bij een geïnstitutionaliseerde minor. Tevens toetst de **contactpersoon** de motivatie van de student om geen keuze te doen uit het reguliere aanbod van geïnstitutionaliseerde minors.
3. Indien de student besluit inderdaad een vrije minor aan **zijn/haar** examencommissie voor te stellen, dan wordt een docent van de daartoe meest geëigende opleiding gezocht als inhoudelijke begeleider van de minor⁵. Indien de student van plan is (een gedeelte van) de vrije minor in het buitenland te volgen, wordt tevens de buitenlandcoördinator van de eigen opleiding ingeschakeld.
4. De student vult in samenspraak met de inhoudelijke begeleider **het "Aanmeldformulier vrije minor"**⁶ in zijn geheel in.
5. Het **aanmeldformulier** wordt (**in eerste instantie**) ondertekend door de student en de inhoudelijke begeleider.
6. De student schrijft een motivatiebrief aan de eigen examencommissie waarin vermeld staat waarom **hij/zij** een vrije minor wil volgen en waarom **hij/zij** vindt dat zijn/haar voorstel een minor omschrijft die evenwichtig, samenhangend, afgerond, op derdejaars niveau en bijdragend aan de eigen academische vorming is.
7. Het ingevulde **aanmeldformulier** en de motivatiebrief worden aangeboden aan de examencommissie van de eigen opleiding⁷. **Goedkeuring van het voorstel door de examencommissie leidt tot de derde en laatste handtekening op het aanmeldformulier.**
8. Indien (een gedeelte van) de minor wordt gevolgd aan een andere instelling voor Hoger Onderwijs, wordt na verkregen goedkeuring zoals bedoeld in de volgende paragraaf de formele standaardprocedure voor (neven-)inschrijving aan deze instelling gevolgd⁸.

⁴ Zie de bestanden onderaan http://www.utwente.nl/majorminor/individuele_minors/.

⁵ Dat kan dus een docent van een andere instelling zijn indien de minor (voornamelijk) aan die instelling wordt uitgevoerd.

⁶ In PDF te downloaden van: http://www.utwente.nl/majorminor/individuele_minors/.

⁷ Het secretariaat daarvan wordt in de meeste gevallen gevoerd door BOZ.

⁸ Indien deze andere instelling voor Hoger Onderwijs een Nederlandse universiteit of Hogeschool is, hoeft géén extra collegegeld te worden betaald, wel moet aan de formele ingangseisen worden voldaan. Voor particuliere instellingen in Nederland (Nijenrode, ...) en voor buitenlandse instellingen zullen over het algemeen afwijkende regelingen gelden. **Nadere inlichtingen bij Student Services in de Vrijhof.**

In het geval van een *leerstoelminor* of een *internationale minor* wordt in principe ook de bovenstaande organisatorische procedure gevolgd, zij het dat sommige stappen daarvan al standaard zijn ingevuld of een lichtere invulling kunnen krijgen.

Inhoudelijke procedures

Uitgaande van een voorstel voor een *vrije minor*, gespecificeerd door een correct ingevuld **aanmeld**formulier en vergezeld van een motivatiebrief, handelt de examencommissie van de opleiding van de student als volgt.

1. De examencommissie beoordeelt het voorstel voornamelijk vanuit het perspectief van de minorgedachte: de minor vormt een uitdaging en een middel tot het (verder) ontwikkelen van een breed scala aan academische vaardigheden. Dit criterium heeft voorrang boven een eventuele inhoudelijke bijdrage aan de eigen opleiding⁹.
2. De examencommissie beoordeelt het voorstel op basis van dezelfde inhoudelijke criteria die worden gehanteerd bij de validatie van geïnstitutionaliseerde minors. Kort samengevat zijn dat de volgende criteria.
 - Bijdragend aan de minordoelstelling (zie punt 1 hierboven).
 - Zonder of nagenoeg zonder inhoudelijke overlap met de eigen opleiding.
 - Zonder onoverbrugbaar voorkennishiaat met de eigen opleiding.
 - Op derdejaars academisch niveau (of aantoonbaar niet te toetsen aan dit criterium, bijvoorbeeld bij een kunstzinnige minor).
 - Een evenwichtig geheel vormend, zowel naar inhoud als naar onderwijsvormen.
 - Een samenhangend geheel vormend.
 - Afgerond met een opdracht van minmaal **5 EC** met een integrerend karakter.
3. Het staat de examencommissie vrij om de bovenbedoelde beoordelende taak te mandateren of delegeren aan een andere instantie binnen de opleiding, bijvoorbeeld de opleidingsdirecteur. In dat geval pleegt de examencommissie wel een toetsing achteraf als kwaliteitsborgingsmechanisme binnen de opleiding.
4. In uitzonderlijke gevallen¹⁰ kan de examencommissie waar nuttig en gewenst een beroep doen op de opgebouwde expertise van de Validatie- / Accreditatiecommissie Major-minor (**VAC**).
5. Bij goedkeuring van het voorstel voor een vrije minor ondertekent de secretaris van de examencommissie, dan wel de gemandateerde instantie, het **aanmeld**-formulier van de vrije minor. Het origineel daarvan wordt getourneerd aan de student, een kopie gaat naar **het Bureau Onderwijszaken van de student**.
6. Bij afkeuring van het voorstel voor een vrije minor wordt dit aan de student getourneerd met een motivatie van de afwijzing. De student heeft daarna één keer het recht een gewijzigd voorstel voor een vrije minor aan de examencommissie voor te leggen.

⁹ Deze prioritering vereist een "paradigmaverschuiving" op zich van de examencommissies.

¹⁰ Dit moeten in de praktijk uitzonderlijke gevallen blijven, dus een klein deel van de verwachte 75 individuele minors per jaar (= 10% van instroom x propedeuserendement). Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de examencommissies hun beoordelende taak standaard uitbesteden aan de Validatie- / Accreditatiecommissie Major-minor.

In het geval van een *leerstoelminor* of een *internationale minor* wordt in principe ook de bovenstaande inhoudelijke procedure gevolgd, zij het dat sommige stappen daarvan al standaard zijn ingevuld of een lichtere invulling kunnen krijgen.

Administratieve procedures

Voor individuele minors worden de volgende administratieve procedures gehanteerd.

- Een geïnstitutionaliseerde minor heeft een OSIRIS-code die bestaat uit de letters van de penvoerende faculteit (CTW, EWI, GW, MB, TNW), gevolgd door "-MI-" om aan te geven dat het over een minor gaat, gevolgd door een code die is afgeleid van de minornaam, gevolgd door "-XX", waarbij XX de laatste twee cijfers zijn van het jaartal waarin de huidige uitvoering van de minor voor het eerst werd aangeboden.¹¹
- De invulling van een geïnstitutionaliseerde minor wordt vervat in een minor-examenprogramma in OSIRIS met dezelfde code, echter eindigend op de laatste twee cijfers van het opleidingsjaar waarvoor het minorexamenprogramma geldt.¹²
- Een overzicht van alle gehanteerde minorcodes staat op de Major-minorwebsite.¹³
- Inschrijven op een geïnstitutionaliseerde minor is alleen mogelijk via OSIRIS en wel vanaf de dag van de minorvoorlichtingsmarkt tot en met de vrijdag van de laatste collegeweek van het tweede semester.
- Een individuele minor heeft een OSIRIS-code die bestaat uit de letters van de penvoerende faculteit (CTW, EWI, GW, MB, TNW), gevolgd door "-MI-IND-" om aan te geven dat het over een individuele minor gaat, gevolgd door de afkorting van de eigen opleiding van de student.¹⁴
- De specifieke invulling van een individuele minor wordt in OSIRIS vastgelegd in een individueel examenprogramma.
- Inschrijven op een individuele minor in OSIRIS is altijd mogelijk, omdat een student op ieder moment het initiatief mag nemen een individuele minor aan zijn/haar examencommissie voor te leggen.

M.B.

¹¹ Voorbeeld: MB-MI-BK-05 voor de MB-minor Bedrijfskunde die sinds 2005 ongewijzigd is.

¹² Voorbeeld: MB-MI-BK-11 voor het minorexamenprogramma van de minor uit het voorgaande voorbeeld in het opleidingsjaar 2011-2012.

¹³ Zie: http://www.utwente.nl/majorminor/minorstatistieken_intranet/minornamen_minorcodes/. Dit document gaat over individuele minors, niet over geïnstitutionaliseerde minors. Het bereik van de OSIRIS-codes voor geïnstitutionaliseerde minors wordt hier volledigheidshalve genoemd.

¹⁴ Voorbeeld: GW-MI-IND-CW voor een individuele minor van een student Communicatiewetenschap.